

مِثاقِ قَدِيمِ

دین، فلسفہ، ادبیات، حقوق و علوم دین باحث ہفتہ لک رسالہ در

مسلکینہ موافق آثار جدیدہ مع المنونینہ قہرل اولنور
درج ایدیلین آثار اعادہ اولنور

اظہار:

محل ارارہ:
درسعادتدہ یکی پوستہ خانہ قارشوسندہ
دائرہ مخصوصہ در

درسعادتدہ نسخہ سی ۵۰ پارہ در

قہریلہ دن مقوا بورو ایلہ کوندریلیرسہ سنوی
۲۰ غروش فضلہ آلتیر.

درسعادتدہ پوستہ ایلہ کوندریلیرسہ ولایات بدلی اخذ اولنور.

مؤسسری: ابوالعلا زین العابدین - ح. اشرفی ادیب

سنہ لکی القایلی
۳۵ ۶۵
۵۰ ۹۰
۵۵ ۱۰۰ غروشدر.

درسعادتدہ
ولایاتدہ
ممالک اجنبیہ دہ

تاریخ تأسیسی:
۱۱ تموز ۳۲۴

رمضان مبارک ایندی مایرل

باقدم آفاقه سرتسر پر نور
 آسمان انجلا نمای زهور
 هر طرفدن کلیر شو بانك سرور :
 القاع ایندی غره رمضان
 فیض فیاض قدرت اولدی عیان
 چهره لر معکس نشاط اولدی
 سینهلر انشراح ایله طولدی
 بر ندا شرق وغربه صاورلدی :
 رمضان مبارک ایندی حلول
 آچدی حق توبه کاره باب قبول
 نور رحمت یاغار سمالردن
 مغفرت سرپیلیر فضالردن
 شن کوکلر شو خوش صدالردن :
 بارک الله ایربشدی ماه صیام
 هل دینه بودر سراج سلام
 ای دم تابناک فرخنده
 ای مه آقدس فروزنده
 فیض ورفعت ، نجات هپ سنده
 سنده معراج رحمت رحمن
 سنده ایندی او محترم قرآن
 طوغدک ای ماه نو دکیشدی لیل
 زیر وبالایه آقدی شوق نوال
 نه قردر ، نه زهره در ، نه هلال
 مهر حقدن ایدر بو پیک هدی
 دمبدم اقتباس حسن وضیا
 نه سعادتلر اهل ایمانه
 که قلوشدق بو شهر ذیشانه
 ایدلم شکر وجد یزدانه
 مستنیرز فروغ رحمتدن
 فیض بولدق در دیانتدن

بزی ای خالق زمین وزمان
 ایله هر سال بویله جه شادان
 مغفرت قیل بحرمة رمضان
 قلمزدن کلن بودر هر بار :
 [وقنا ربنا عذاب النار]

کریدلی: حسین رسمی

حرب - سارات

قانون اساسیمیزک اعلانی لوزرینه نائل اولدیغیمز حریتی تقید ایندن
 شیلردن بریده عادات قومیه و ملیه حذر. عادات، نفوس ذکیده مستقر
 نوطایع سلیمه نزدنده مسلم و معتبر اولان امور متکرره دن عبارتدر .
 هر مملکتده او مملکتک نفوس ذکیده سنده تقرر ایتش و طایع سلیمه
 نزدنده مظهر قبول اولمش برچوق عادتلر واردر. بوکجه عادتلر هر یرده
 قوانین و نظامات قوتلرینی حائزدر. حتی بوکون دنیانک هر طرفنده عادتلر
 تحکیم ایتمیش یعنی حادثات واقعه نیک احکامی اثبات ایچون حکم قلمش
 و بتون اقوام مقده نیک قوانین موضوعه سی کندی عادات قومیه و ملیه
 لرینه توفیقاً ترتیب و تنظیم اولمشدر .
 بزده ده «مراه المؤمنون حسناً فهو عند الله حسن» حدیث شریفندن
 مأخوذ اولان «عادت محکمدر» قاعده کلیه سی نیجه مسائل فقهیه به اساس
 اتخاذ ایدلمشدر که بوندن نظر شرعه دخی عادت مقبوله نیک نه درجه
 حائز اهمیت اولدیغی مستبان اولمقده در .
 اصطلاح شرعزده «عادت محکمدر» دیمک (حقنده نص اولمیان

سنگ دم کچیور یادکله لبریز اوله دن ابعاد ،
 نه مدهش سلطنت یارب ، نصل آموده استبداد !
 او استبداده حرمتدر اذائلر ، سچمدر ، اوراد ..
 خایر ، سن روح رحمتک ، بوسسلر سندن ایسترداد .
 ویرمیدک ا کرداد ایتسه ک فریاده استعداد ؟

*
 غنوده روح طبیعت صمیم ظلمده ..
 ستاره لر بیله بالای سرمدیتده

یاواش یاواش او یومق ایسته یر بوموب کوزینی ،
 سحر سمارک آلتنده ، آچیور یوزینی !
 فراش لیلده دیش بتون اینن حیات ،
 ردا بدوش سکونت اوکده هپ صفحات .
 کوروب محیطی طالعین خوش بروجده ،
 او حال بنده تماشایه طالدم آسوده .
 نکاهی مست ایدیورکن بولوحه نخور ،
 افقده یوکسله رک برصدای دوزا دور ،
 یاییلدی روی زمینک او آنده هر یرینه ،
 صوقولدی لیل کنومک بتون سرائرینه .
 جهان نایمی بیدار و بی قرار ایندی ،
 ظلام ایچنده نه عالم آسکار ایندی !
 او یوکسلن سسی تکریره باشلایوب ابعاد ،
 طویولدی سینئه شیدن مدید بر فریاد .
 سمایه چیقدی او فریاد آه امت اولوب ،
 سادن ایندی او فریاد روح رحمت اولوب !
 اوزاقدن اکدیوریورکن دهمین هیولایی ،
 سماعتخانه لیلک برر کوچک نایی

کییدی شیدی خیالده هر منار مهیب ..
 او طاش یورکده بوسوزشلی نغمه لر نه غریب !
 اونایاره لرک صکره هپس همدم اولوب ،
 او یانیدی روح سکوننده بر عظیم آشوب .
 جوشجه عالم جاده صیحه تهلیل ،
 هزاره لر بکا کلشیدی صور اسرافیل :
 محیطه چکمش ایکن دست شب ردای نجات
 او یانیدی قارشیکی اولرده لعه لعه حیات
 او یانیدی صکره عوالم ، او یانیدی روح صباح ؛
 او یانیدی خواب عدمدن برر برر اشباح .
 او یانیدی بنده ده بر شچراغ ظلمتسوز
 که تا ابد اوله جق فیض حقله سیننه فروز .
 تصور ایله م آرتق زوال او مشمل ایچون ..
 مکر که نور الهی افول ایدوب کیتسون !
 محمد عاکف

وقایع احکام شرعیه سنی اثبات ایچون بالاتفاق عرف و عاده مراجعت اولئق لازمدر. یعنی بوکبی ماده لرده عرف و عادت حکم قلنهرق مقتضا. سیله عمل واجبدر (دیمکدر. حتی حقننده نص وارد اولان خصوص لرده نص ایله عادت تعارض ایتدکده امام اعظم ایله امام محمد و امام یوسفدن برروایت کوره اعتبار نصه ایسه ده امام یوسفدن دیگر بر روایت کوره یو بایده بروجه آتی تفصیل واردر :

شویله که اگر نص عرف و عاده مبنی ایسه اعتبار عرف و عاده در. و اگر نص عرف و عاده مبنی دکل ایسه اعتبار نصه در. مثلاً: بغدادی وارپه و طوز و خورمانک اخذ و اعطالری اولچی ایله. التون و کوش معاملاتک طارقی ایله اولسی حقننده نص یعنی بر حدیث شریف وارد اولمشدر. فقط بونصک اولوجهله شرفوارد اولسی عصر سعادتده ناسک عرف و عادت ایله اولسنه منیدر. حالبوکه امام یوسفدن منقول اولان ایکنجی روایت کوره بوکبی عرف و عاده مبنی اولان نصک حکمی عرف و عادتک تبدلی ایله تبدل ایده جکندن بوراده بونک امثالنده اعتبار عاده در.

بعض محققین امام یوسفدن منقول اولان اشبو ایکنجی روایتی ترجیح ایتمشدر. ایوم ناسک طوزی، خورمانی طاریله، التون کوشی صابی ایله آلوب و یرملری امام یوسفک ایکنجی روایتنه توافق ایتمکده و امام مشار الیهدن منقول شوو ایکنجی روایت دخی عادتک برقات ده ادرجه اهمیتنی کوسترمکده در.

عرف و عادتک محکم اولسی یالکز معاملاتنه منحصر دکدر. اصول معیشت و طرز حیات دخی عرف و عادت ملیه منزه تابعدر. نته کیم هر مملکتده دخی حکم بویله در. بناء علیه (نائل حریت اولدق) دیه همان هر خصوصده آوروپالیری تقلیده یلتمک، عرف و عادت ملیه منک خلافتنده اوله رق اصول معیشتی، طرز حیاتمی بالکلیه تبدیل و تغییره قالدقمیق موافق حکمت و مصلحت دکدر.

بز آوروپانک یالکز علوم و صنایعنی اخذ و قبوله مجبورز. زیرا حکمت بز غائب ایتدیکنز مالز اولغله انی بولدیفمنز یرده البته آلیز. « الحکمة ضالة المؤمن اخذها حیث وجدها ». فقط آنلرک بتون عادات و اخلاقی و اصول معیشت و طرز حیاتنی قبول ایده یز. زیرا صوکره متضرر اولورز. بر قومک علوم و صنایعنی قبول ایتمک او قومک بتون عادات و اخلاقی و طرز حیات و صورت معیشتنی قبوله توقف ایتمز. نته کیم بز کبی ژاپونلر دخی بوندن اوتوز سنه اول فنون و صنایع حاضرده دن بی خبر ایدیلر. چونکه غفلتده ایدیلر. بردن بره کوزلرینی آچدیلر. آوروپا علوم و صنایعنی آله رق مملکتلرنده تطبیقه باشلادیلر. آرزمان ظرفنده آوروپالیره مساوی اولدیلر. و حتی برچوق خصوصاتده انلری کچدرک بتون عالم مدنیتی کندیلرینه قارشو حیرتده بر اقدیلر. حالبوکه آوروپا عادات و اخلاقندن هیچ برشی مملکتلرینه قبول ایتدیلر. طرز حیات و صورت معیشتلرینی، حتی - طرز تلبسلرینی بیله اصلاد کشدیرمدیلر.

ایشته کوریلرور که بر مملکتک فنون و صنایعنه تقلید او مملکتک عادات و اخلاقنه و طرز حیاتنه تقلیدی مستلزم اولیور، هم ده اوله ماز. چونکه بو ایکیسی آره سنده هیچ بر مناسبت تصور ایدیله منز. زیرا هر مملکتک، هر قومک کندینه مخصوص بر طرز حیات و اصول معیشتی و بر عادت مقبوله سی واردر. فقط هیچ بر مملکتک و هیچ بر قومک کندینه منحصر بر صنعتی، بر فنی و بر علمی یوقدر. علوم و فنون و صنایعده بتون انسانلر و بتون قوملر مشترکدر. دیمک اولیور که علوم و صنایع ایله طرز حیات، عادات، اخلاق آره سنده مناسبت آرامق عبثدر.

شو حالده بزده لازم اولان شی ژاپونلردن عبرت اله رق آوروپانک علوم و صنایعنی بتون قوتمزله و کمال سرعتله اخذ و قبوله و بونلری مملکتلریمزده حرفیاً تطبیقه سی و غیرت، بذل مقدرت ایتمکله برابر انلرک عادات و اخلاقنه، اصول معیشت و طرز حیاتنه تقلیددن اجتناب ایتمکدر. چونکه اگر بز شوکال ضمیمه زله برابر برده کندی عادات ملیه منزی ترک ایله آوروپا عاداتی و طرز حیاتنی تقلیده قالدقشر ایسه دک ترقی و تعالی شویله طورسون بالاخره کندی موجودیمیزی اساسندن محو ایده جکمز شبهه سزدر. زیرا یوقاریده ذکر ایتدیکنز وجهله هر مملکتک کندینه مخصوص بر طاقم عادات قومیه و اخلاق ملیه سی و طرز حیاتنی اولدیغندن بر مملکتک، بر قومه مخصوص اولان اخلاق و عاداتی دیگر بر مملکتک و طرز حیاتنی دیگر بر قومه تطبیق قانون طبیعی تغییر دیمکدر. بوا یسه محالدر. بونکله برابر هایدی آوروپا حیات و عاداتک مملکتیمزده حرفیاً تطبیقی فرض ایده لم. فقط بونی پایه یلک بز آوروپالیر قدر ثروته مالکیتمز متوقفدر. بزده ایسه او ثروتک یوزده بری و بلسکده بیگمه بری موجود دکدر. از جمله آوروپالیرک طرز تلبسلرینی اله آله لم. عجب بز طرز تلبسز آوروپالیرک طرز تلبسی کبی اولق نمکنیدر؟ شبهه یوق که بوکا امکان یوقدر. زیرا بر کره بز نسوانمکز طرز تلبسلری آوروپا نسواننک طرز تلبسلری کبی اوله ماز. چونکه قاعده تستر نسوانمکز آوروپا نسوانی کبی کینوب قوشانسنه مساعده ایتمز. کذا بز علماء صنفی آوروپا علماء روحانیه سنک کیدیکی البسینی کیه من. چونکه بو حال احکام دینی منزه توافق ایده من. صنوف ساثرده دخی حکم بویله در. صوکره ثروت ملیه منزه بوکا کفایت ایتمز. زیرا آوروپا عاداتجه هر کسک بولندیغی زمانه. مکانه کوره آیری آیری البسه سی واردر. بو البسه لری تدارک ایتک بز ایچون مستحیلدر. مستحیل اولسه بیله بوکبی شیلر حد ذاتنده اسراف و تبذیردن عبارت اولوب انلرک انسانیت و مدنیتله اصلاً مناسبتلری یوقدر. ذاتاً آوروپا حکمایه دخی کندیلرینک بویله بر طاقم قیود مضره التنده بونلرینی شدتله رد و تقبیح ایتمکده در. شو حالده (بزحر اولدق) دیه بتون کندی عادات ملیه و طرز حیاتمی ترک ایله آوروپا حیات و عاداتنی حرفیاً تقلیده یلتمک کندیمیزی (حریت) عنوانی التنده مدهش بر طاقم اسارتله القایه و نهایت کندی موجودیت ملیه منزی اعحایه چالیشمقدن باشقه برشی دکدر.

مع هذا شونی ده اخطار ایده لم که هر یرده اولدیغی کبی بزده ده انسانیت

قولرینک عدله قیاس اولنماز . بشقه سنک ملکنده تصرف ایتدیکی یوق ، دها طوغربسی بشقه سنک منکی یوقدرکه افالنه ظلم وجور اسناد ایدلسون . تصرف وتبیرینه قارشو کسه نك ذره جه حکمی یوقدرکه انفاذ احکامنده تردد وخوفی اولسون . هرشی پنجه قدرتنده مقهور ، هرکس آنک اراده سنه تابع وفرمان تکویننه انقیاده مجبوردر . مکلفینک قلبنه فجور وتقوایی الهام ایدن اودر ، دنیا دده ، عقباده ده ایتدیکنک سیئاتی باغشلا مقله انعام ایدن اودر . عدلی فضلنی ، فضلی عدلنی تمقیص ایتمز . بری قبضه لطف وجالندن ، دیگرکی قبضه قهر وجالندن چیقیش اولمق اوزره عالمی ایکیه آیروب کینه جنتی مقام سرمدی ، کینه جهنمی قرارگاه ابدی قیلدی . بو حکم قهارانه سی صادر اولدینی زمان هیچ برکسه چیتوبده اعتراض ایتدی . کیم اعتراض ایتسون که کندندن بشقه موجود یوق ایدی . (لمن الملك الیوم لله الواحد القهار) . نه وارسه هپ اسماء الهیه سنک زیر تصرفنده در . اراده ازیله حکمت نشانی بتون عالمک سعید اولسنه تعلق ایده ایدی ، هرکس مظهر سعادت اولوردی . بتون عالمک شقی اولسنه تعلق ایده ایدی . سعادتدن بهره مند اولمش کسه بولنمازدی . (وعلی الله قصد السبیل ومنها جبار ولولشاء لهدا کم اجمین) . (فله الحجة البالغة فلولشاء لهدا کم اجمین) لکن کینک سعید ، کینک شقی اولسی مقتضای اراده ازیله سیدر . حکم وقضای تیردن مصوندر . (من خسر وهن خسون) ، (ما یبدل القول لیدی وما انا بظلام للعید) . کذلک جناب حق ، ملکربنی وجمیع مخلوقاتی اشهاد ایدرز که حق تعالی نك بالجمله عباد صالحینی ایتندن نبوت ورسالتله اختیار واصطفا بیوردینی حضرت فخر کائنات وافضل موجودات سیدالوجود وسرور عالم غیب وشهود رجة لاملمین واکمل انبیا ومرسلین (محمد بن عبدالله بن عبد المطلب بن هاشم بن عبدمناف بن قصی بن کلاب بن مره بن کعب بن اؤی بن غالب بن فهر بن مالک بن النضر بن کنانه بن خزیمه بن مدرکه بن الیاس بن مضر بن نزار بن معد بن عدنان) صلی الله علیه وسلم افندمره ایمان ایدرز . اوبنی امی قریشیه که انس وجن وعرب وعجم کافه ائمه طرف حقندن بشیرونذیر وطریق حقه دعوت ایچون سراج منیر اولمق اوزره ارسال بیورلدی . شریعت غراسی شرایع متقدمه نك کافه سنی نسخ وابطال ایتدی . شرایع سالفه احکامندن یالکز طرف نبوتدن تقریر وابقا ایدیلنلری کندی شریعتنمز اولمق اوزره صرعی الاجرا قالدی . مایه خلق جهان وافلاک [۱] ومبجل خطاب لولاک [۲] اولان اوحیب حبیب خدا سلطان انبیا وسر حلقه اتقیوا واصفیادر . نوع بشر آنک وصف ناسوتیتیه صنف املا که فخر ایدر . بوسفلی خاکدان جسد شریفنه مقارننه عرش وآسمانه قارشو دعوی فضل ورجحان ایلر . شهادت توحید اولان (لاله الاله) مفهوم جلیلی شهادت رسالتی اولان (محمد رسول اله) منطوق قدسیسنه مقارن اولمادقجه ایمان مؤحدین مقبول بارکا ، رب العالمین اولماز .

ذاتمه سرآت ایدندم ذاتگی .. بیله یازدم آدم ایله آدیگی .

[۱] خلقتک من نوری و خلقت الاشیاء من نورك

[۲] لولاک لولاک لما خلقت الافلاک

ومدیت ایله هیچده مناسبی اولیان برطاقم عادات تیجه واردر . بویکی عادتلری انزام معنأوماده برچوق مضرتلری تولید ایتکده اولمقله بونلری ممکن اولدینی قدرترکه ، مملکتزدن دفعه چالیشمالی در .

موسی لاطم

عقیده اهل سنک مجملآ بیانی

— مابعد —

قات ظلمت ایچنده بوغولمش ماده سیاهی ، صویه قاریشمش ذرات میاهی کورر . بیلسی قلب ایله ، اخذ وبطشی جارحه ایله ، خلق وایجاد آت ایله اولدینی کبی کورمسیده حدقه واجفان ایله . ایشتمی ده صماغ و آذان ایله دکدر . ذات اقدس ذوات مخلوقاته بکزه مدیکی کبی صفت ازیله سیده صفات محدثاته بکزه من .

جناب حق متکلمدر . آمر وناهی در ، واعد و متوعددر . لکن بوتکلمی برصمت بتقدمدن ویاخود برسکوت متوهمدن سوکرا حاصل اولمش دکدر . کلام جلیل ربانی خلقت کلانه بکزه من . علمی ، اراده سی ، قدرتی وصفات سائر سبمانیه سی کبی ذات الوهیتیه قائم بر صفت ازیله الهیه در . کلام باری اصوات وحروف نوعندن دکدر . لهاته ولسانه ، لب و دندان احتیاجدن وارسه در . انبیای عظام ایله (علیهم صلوات الرحمن) تکلم ایتدی ، کلامنی ینه کندیسی « تنزیل ، تورا ، زبور ، انجیل ، قرآن » کبی اسملره تسمیه ایلدی . قرآن مبینک لسان ایله اوقونسی . مصحفله یازلمسی ، صدور اتمده محفوظ قلمسی ذات الله ایله قائم برصفت نفسیه اولسنه مانع دکدر . السنه ایله قلوب واوراقه انتقال ایتکله موصوفندن افتراق وانفصال ایتمز . زیرا صفتک موصوفندن انفکاکنی عقل تجویز ایتمز . بناء علیه جناب حق مجرد ذاتیه دکله حیات ، قدرت ، علم ، اراده ، سمع ، بصر ، کلام صفات جلیله سیله برابر حی ، قادر ، علیم ، مرید ، سمیع ، بصیر ومتکلمدر .

بوصفاتک جله سی تشبیه وتکیفدن منزله اولدینی کبی ذات اقدس فیاضیه قبول زیاده ونقصانندن منزه در .

الحاصل کینه ذاتی حد ادراک عقولدن بعید اولمقله برابر هر ذره مخلوقاته کندندن دها قریب اولان اوزات اجل واعلی بیو کدر ، بیوکلکنه نهایت یوقدر . بیوکلکی فصل حوزه ادعانه صیغار اوزات عظیم القدرتک که کندندن ماعداسی هپ جود و فیضنک اثریدر . بالجمله کائنات علویه وسفلیه ده بسط وقبض ایدن هپ آنک جود وفضلی ، کرم وعلیدر . بوکارگاه عالمی عقلاری طوردریران بو طرز احسن واکمل اوزره ابداع واتقان ایدن اودر . (لیس فی الامکان ابداع ماکان) . ملکنده شریکی یوق . تصرفی بالاستقلالدر . امور عالمی برابرجه یاپار برمدبری یوق . افعال حکیمانیه سی شایبه اعتراضدن بری بر ذوالجلالدر ، بزه انعام واحسان ایدرسه محض فضلیله ایدر . گرفتار محنت وخسرت ایدرسه محض عدلیله ایدر . آنک عدلی